

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

402. Quænam in genere sint causa legitimè resignandi beneficia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

Questio 401. An necesse sit in resignatione & illius admissione exprimi causam?

Respondeo primò: Tametsi in supplicatiōnibus resignationum in favorem tam simplicium (hoc est, ubi nulla præterea apponitur conditio, puta referendarum fructuum vel pensionis) quām conditionalium apponi soleat hæc clausula: *ex certis causis animum suum moventibus*: eam tamen etiam non esse necessariam putat Corrad. loc. cit. n. 6. eo quod resignationes, quæ fiunt in manibus Papæ, non requirant expressionem cause; cūm resignatio ex causa fiat tantum coram Ordinario, qui finē aliqua de expressis in Constitutione Pij V. non potest eam admittere. Porro, quatenus nulla causa specificaretur, sufficere nihilominus expressionem dictorum verborum: *ex certis causis*, ait Corrad. cit. n. 7. quod ipsum tamen intelligere videtur de resignatione facta coram Papa.

2. Respondeo secundò: Mutua resignatio, quæ contingit in permutatione, fieri potest exprimendo vel non exprimendo, illam fieri ex causa permutationis, ut Gl. in Clem. I. de rer. permut. v. ex causa. Tond. qq. benef. p. 3. c. 180. n. 2. quia si non exprimiratur, sufficit illud colligi ex conjecturis, putà precedentibus gestis & dictis, ut Imol. in cit. Clem. unicum. n. 7. Tond. loc. cit. n. 3.

Questio 402. Quenam in genere sint cause legitima renunciandi beneficiæ?

Respondeo: Quamvis, qualis causa sit legitimæ & sufficiens ad resignationem concedendam, in genere vix definiri valeat; cūm difficultius admittenda sit resignationis unius beneficii v. g. Episcopatus, aliarumque Prataliturarum curam animalium habentium. Pirrh. ad tit. de renunc. n. 39. Item facilius admittenda resignationes litigiosorum beneficiorum, vel in causa dubia amore litis componendas seu concordiaz: Laym. ad c. admonet. de renunc. n. 2. Nihilominus tamen in genere dici potest, causam sufficientem peti posse non tantum ex utilitate Ecclesiæ, sed etiam ex utilitate personarum. Tond. qq. benef. p. 2. c. 4. §. 9. n. 29. ex Barb. juris Eccles. l. 3. c. 15. n. 172. & Riccio deif. Curia Neapol. p. 1. decif. 37. n. 5. sic Laym. in c. quidam. de renunc. n. 1. & ex eo Pirrh. loc. cit. n. 40. cum communī dicunt, duas esse potissimum renunciationis causas: commodum Ecclesiæ, & salutem propriam. Unde patet per commodum personæ non esse intelligendum commodum aliquod merè temporale, dum Barbos. loc. cit. n. 97. ait: ceterum volens renunciare laboris vitandi gratiæ, vel ambiæ, vel avaritiae causæ, aut ex alia minus legitima causa, nullatenus est audiendus, juxta c. sicut vir. per tot. q. 1. Nunc in specie

Questio 403. Quæ causa requiratur, ut Papa Papatus renunciare possit?

Respondeo nullam; cūm ei concessum, ut possit liberè renunciare, c. I. de renunc. in 6. ubi verbum liberè positum remittit hoc ejus voluntati, & excludit causam. Paris. l. 5. q. 1. n. 13. & 14. quod credo intelligit ad summum de resignatione valida, non autem etiam de licita. Ad hoc autem, an Papa cogi possit ad renunciandum ex causa aliqua, non respondet Parisius, sed re-

mittit ad Jacobat. tr. de Concil. I. 9. 4. 3. & latissime a. 12. per totum.

Questio 404. Quæ requiratur causa in renunciatione Cardinalatus?

Respondet Paris. l. 5. q. 2. n. 1. in hac quæstione nihil scriptissime AA. eo quod hæc resignatio de raro contingat; ideoque se existimare, remittere dum arbitrio Papæ, quæ causa dicatur ad hoc sufficiens.

Questio 405. Quæ sunt causa, ob quæ Archiepiscopus, & Episcopus (intellige postquam confirmatus est) possit petere licentiam resignandi, hæc ei concedi, & ejus resignatio admitti?

Respondeo, esse earum sex in c. nisi cùm pri- dem de renunc. expressas: nempe conscientia criminis, debilitas corporis, defectus scientiæ, militia plebis, grave scandalum, irregularitas. Ex quibus causis Episcopum non tantum posse resignare, sed & debere, quin & à Papa cogi posse ad resignandum, tradunt Paris. l. 5. q. 4. n. 2. & 3. citans Hostiens. in cit. c. nisi. Jacobat ubi supra. n. 25. &c. Pirrh. cit. n. 40. ubi etiam ex Laym. qq. canonici de Prelat. elect. q. 120. ait: dum denum ex his causis unam sufficientem censem ad concedendam Episcopo renunciationem, si spectatio omnibus, utilitas Ecclesiæ suadeat cessionem seu resignacionem, utiliusque ea remedium adhiberi non possit. Jam vero examinanda breviter harum causarum singulæ. Proinde

2. Respondeo secundò: Intelligi crimen non quocunque, sed tale, proper quo Episcopalis officii executio, etiam post peractam penitentiam impeditur. Paris. cit. q. 3. n. 8. Engels ad tit. de renunc. n. 6. Pirrh. loc. cit. n. 41. cum communī. Uade in criminibus, de quibus penitentia potest Episcopus remanendo in executione officii sui, non tenetur petere cessionem. Paris. loc. cit. n. 12. Talia autem crima, etiam post peractam penitentiam, impeditant executionem officii Episcopalis sunt primò ea, quæ in ipsa adoptione Episcopatus committi, vel etiam prætexte ipsum titulum Episcopatus invalidant; v. g. si quis simoniacè electus vel promotus fuit ad Episcopatum, vel cum excommunicationis, suspensionis, aut irregularitatis impedimento institutus fuit. Laym. in c. nisi cùm pridem. de renunc. §. mutui. n. 50. & in c. innocent. de elect. n. 10. Pirrh. ad tit. de renunc. n. 42. quamvis, ut pater, dum ob crimen invalidus fuit titulus, dimissio beneficii non sit propriæ resignatio. Pirrh. ibid. Porro in hoc casu, dum crimen hujusmodi vel defectus tituli notior est, potest cedere Episcopatu, etiam licentiâ Papa non requiritâ, eo quod tunc vinculum nullum extiterit talis cum Ecclesiæ, adeoque nec opus auctoritate Papæ ad illud dissolvendum. Laym. in cit. c. nisi. loc. cit. Pirrh. citans Gl. in cit. c. nisi. v. sed duntaxat. Abb. ibid. n. 5. Laym. in qq. can. de elect. q. 174. Dum vero crimen & defectus tituli occultus mansit, resignare debet in manibus Papæ ad virandum scandalum, vel ab eo perere validationem tituli, per novam scilicet legitimam institutionem. Pirrh. & Laym. II. cit. Esse tamen etiam probabile, quod, dum quis in occulta excommunicatione, suspensione vel irregularitate fuit